

Parohia „Înălțarea Domnului”

Str. Crinilor 45, Pașcani, jud. Iași
inaltareadomnului.pascani@gmail.com

Paroh: Pr. Marius Ionuț Tabarcea

+40 745 776 456

Coslujitor: Pr. Leonardo Ioan Atudorei

+40 747 580 111

Bucurați-vă!

„Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruți.” (Romani 12, 12)

Anul IV • Nr. 8 (91) • 5 martie 2023

Publicație editată și distribuită gratuit de Parohia „Înălțarea Domnului” Pașcani, Protopopiatul Pașcani

Calea spre mântuire

Să cinstim chipul lui Dumnezeu!

Sfântul Ioan Damaschin († 749)

” Pentru că unii ne hulesc că ne închinăm și cinstim icoana Mântuitorului și a Stăpânei noastre și încă și a celorlalți sfinți și slujitori ai lui Hristos, să audă că dintru început Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său. Pentru care motiv, oare, ne închinăm unii altora, dacă nu pentru motivul că suntem făcuți după chipul lui Dumnezeu? După cum spune grăitorul de Dumnezeu Vasile, cel prea renumit în cele dumnezeiești, «cinstea adusă icoanei se îndreaptă spre originalul ei».”

Perioada Triodului, uncuș spre Înviere

Cele zece trepte ale Scării Triodului și explicarea lor (V)

5 Duminica I din Postul Mare sau a Ortodoxiei amintește de victoria împotriva iconoclaștilor și restaurarea cultului icoanelor, ca imaginea cea vie a Ortodoxiei (orto + doxa= dreapta credință), la un sinod din 843. Este sărbătorită propriu-zis biruința Bisericii Ortodoxe, pe care „nici porțile iadului nu o vor birui” (Matei 16, 18), Evanghelia Duminicii (Ioan 1, 43-51) ne dă posibile definiții ale Ortodoxiei:

a) „Am aflat pe Hristos”, adică Ortodoxia este aflarea și viețuirea cu Hristos, este urmarea Lui, pentru că acela ce-L găsește pe Domnul Iisus, îl și urmează, **Ortodoxia este descoperirea adevăratului Dumnezeu.**

b) „Vino și vezi”. Dacă cineva din afara Ortodoxiei te-ar întreba ce este Ortodoxia, a-i putea să-i răspunzi (poate cel mai bun răspuns): „Vino și vezi”. I-ai arăta bisericile, icoanele, pictura murală, slujbele, ș.a.m.d., și cu siguranță ar fi impresionat, dacă nu chiar atras irezistibil de harul ce iradiază din Ortodoxie. „Vino și vezi” se transformă în „vreau și eu”.

c) Concluzia pericopei evanghelice rostită de Domnul Hristos ar putea fi cea mai frumoasă definiție dată Ortodoxiei: „De acum veți vedea cerul deschizându-se și și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și coborându-se peste Fiul Omului”. **Ortodoxia este cerul pe pamânt și împreună viețuiesc cu îngerii întru slava Fiului lui Dumnezeu.** O frumoasă rugăciune menționează „în Biserica slavei Tale stând, în cer ni se pare a sta”. Duminica aceasta ridică și problema adevăratei credințe căci este „un Domn, o credință, un botez” (Efeseni 4,5), dar și păstrarea și transmiterea dreptei credințe.

La începutul Postului Mare, pe de o parte, **ne întărim în dreapta credință**, iar, pe de altă parte, **prindem curaj** gândindu-ne la toți cei ce s-au jertfit pentru a păstra credința curată și au biruit toate.

Pecetea de pe Sfântul Agneț conține inițialele „Iis. Hr.Ni.Ka”, adică „Iisus Hristos, Biruitorul”, iar creștinii sunt împărțâșiți cu părțile „Ni” și „Ka”, adică cu „Biruitorul”, pentru a fi și ei biruitori. Biruința Ortodoxiei este biruința Domnului Hristos asupra morții și învierii, la care suntem și noi chemați.

Este bine să știm

Sunt sfintele icoane idoli?

Preot Ioan Lucian Radu | Doxologia.ro

În rândurile ce urmează, vom face o analiză a percepției Sfintei Scripturi referitoare la închinarea la idoli, arătând deosebirea dintre idol și icoană. Nu vom insista asupra pasajelor biblice care îndreptățesc folosirea și cinstirea icoanelor, pentru aceasta putând fi consultat un cuvânt care explică în detaliu acest subiect.

Diferența dintre idol și icoană

Este adevărat că există numeroase pasaje, în special în Vechiul Testament, dar și în Noul, care condamnă atât închinarea, cât și confecționarea idolilor. Vom examina, prin urmare, anumite pasaje scripturistice caracteristice, cu scopul de a înțelege adevărata semnificație a acestei interdicții, precum și semnificația cuvintelor „idol și „icoană”.

Diferența esențială între **idol** și **icoană** este aceea că idolul este o **plăsmuire a minții omenești** și este considerat el însuși Dumnezeu, primind închinare ca atare, pe când icoana, care înseamnă **imagine**, chip, asemănare, figură, nu primește închinare, în sine, ci închinarea sau cinstirea se aduce persoanei reprezentate pe ea. Icoana nu identifică planul naturii cu planul divin, ci le deosebește cu desăvârșire, căci închinătorul icoanei se raportează totdeauna la o realitate de dincolo de icoană. Așadar, creștinul nu se închină materialului din care este făcută icoana, așa cum este în cazul idolului, ci doar persoanei reprezentate pe ea.

De ce este interzisă reprezentarea lui Dumnezeu?

Vechiul Testament interzice idolatria, iar în contextul poruncilor de pe muntele Sinai interzice orice reprezentare a vreunei creaturi (Ieșire 20),
(continuare în pagina 2)

Sunt sfintele icoane idoli?

Preot Ioan Lucian Radu | Doxologia.ro

Vechiul Testament interzice idolatria, iar în contextul poruncilor de pe muntele Sinai interzice orice reprezentare a vreunei creaturi (Ieșire 20), însă această interdicție, în primul rând, trebuie înțeleasă în contextul în care a fost emisă: fiii lui Israel abia ieșiseră din Egipt, unde trăiseră în mijlocul idolilor, căpătând o afinitate față de aceștia, după cum o demonstrează episoadele cu vițelul de aur și cu șarpele de aramă. Având în vedere faptul că închinarea la idoli era o obișnuință de care cu greu se puteau debarasa, interdicția de a-și face reprezentări era întru totul justificată, deoarece, așa cum o arată faptele lor, evreii pierduseră contactul cu realitățile dumnezeiești pe care le cunoscuseră înaintașii lor și singurele realități pe care erau în stare să le reprezinte erau cele pe care le cunoscuseră în Egipt, timp de mai bine de 400 de ani.

Dumnezeu nu interzice decât reprezentarea Sa, căci așa cum se spune la Deuteronom 4, Moise nu a văzut nicio imagine a Sa, ci doar vocea a auzit-o. Însă, nu numai că permite, dar și poruncește reprezentarea unor ființe cerești: Să faci doi heruvimi de aur... Să pui un heruvim la un capăt și un heruvim la celălalt capăt al capacului... Acolo, între cei doi heruvimi de deasupra chivotului legii, Mă voi descoperi ție și îți voi grăi de toate, câte am a porunci prin tine fiilor lui Israel (Ieșire 25, 18-22). Iar perdeaua cortului mărturie avea cusute chipuri de heruvimi alese cu iscusință (Ieșire 26, 31).

În ce constă idolatria?

Un pasaj specific, care este insistent folosit de iconoclaștii moderni, pentru combaterea icoanelor, este Isaia 40, 18-20, unde se spune următoarele: *Cu cine veți asemăna voi pe Cel Preaputernic și unde veți găsi altul asemenea Lui? Chipul cel turnat este turnat de un făurar, argintarul îl îmbracă cu aur și-l înfrumusețează cu lăntișoare. Săracul, care nu poate oferi mult, alege un lemn care nu putrezește; își caută un meșter iscusit ca să facă un idol care să nu se clatine.*

În acest pasaj, observăm următoarele: cuvântul „asemănare” este folosit în același sens ca și cuvântul „icoană”. Cu toate acestea, trebuie să subliniem aici, că profetul se opune realizării de asemănări ale lui Dumnezeu, care ajung, până la urmă, să fie asemănări ale celor create. Fabricarea imaginilor lucrurilor create nu sunt condamnate, decât atunci când acele imagini urmăresc să-L descrie pe Dumnezeu, Cel necreat și invizibil și, ulterior, li se aduce

venerație, ca și lui Dumnezeu. Numai atunci, ele sunt considerate a fi idoli.

Să vedem și alt pasaj care este interpretat pentru a combate icoanele: *Și au schimbat slava lui Dumnezeu Celui nestricăcios cu asemănarea chipului omului celui stricăcios și al păsărilor și al celor cu patru picioare și al târâtoarelor... au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună și s-au închinat și au slujit făpturii, în locul Făcătorului, Care este binecuvântat în veci, amin!* (Romani 1, 23-25). Prin „asemănarea chipului omului celui stricăcios”, adversarii icoanelor au văzut reprezentarea sfinților, însă închinarea adusă sfinților nu poate fi aceeași cu închinarea care era adusă zeilor. Sfinții nu sunt venerați, precum Dumnezeu, ci sunt cinstiți, ca oameni aleși ai lui Dumnezeu și numai în relație cu Dumnezeu, Cel care i-a ales. În consecință, aceste pasaje se referă numai la cei care produc închipuiri ale lui Dumnezeu și se închină lor ca atare. Deoarece idolul este doar o închipuire a lui Dumnezeu, ideea că Biserica s-ar închina idolilor este o minciună și o acuzație nedreaptă.

Iisus Hristos, chipul lui Dumnezeu

Dacă la momentul emiterii celor 10 porunci, Dumnezeu nu se arătase oamenilor în vreo formă vizibilă, de unde vine și interdicția de a-L reprezenta, vedem că, odată cu trecerea timpului, revelația divină cunoaște o evoluție, existând câțiva oameni, în Vechiul Testament, care au avut privilegiul de a-L vedea pe Dumnezeu, cum este cazul lui Isaia (Isaia 6), Iezechiel (Iezechiel 1) și Daniel (Daniel 7).

Dar noi creștinii, care nu mai trăim sub incidența Legii Mozaice, avem dreptul de a-L reprezenta pe Dumnezeu în icoane? Așa cum am menționat anterior,

la momentul emiterii celor zece porunci, Dumnezeu nu a dat oamenilor nicio asemănare a Sa. Cu toate acestea, atunci când a venit timpul, Dumnezeu ne-a descoperit chipul Său, în persoana lui Iisus Hristos, așa cum este menționat în Coloseni 1, 15: Acesta este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura. De asemenea, în Ioan 14, 9, Iisus Hristos spune: **Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl.**

De aceea, noi îl putem vedea pe Dumnezeu și, prin urmare, îl putem reprezenta, în persoana lui Iisus Hristos. Nu îl reprezentăm pe Dumnezeu în icoană, în natura Sa divină, ci numai în natura Sa umană, așa cum ni s-a arătat, din moment ce nu am văzut Divinitatea Lui.

Umbră, imagine a lucrurilor viitoare

În cele din urmă vom examina o **diferență între Vechiul și Noul Testament**, care se referă la subiectul nostru. Epistola către Evrei menționează următoarele: *Legea având umbra bunurilor viitoare, iar nu însuși chipul lucrurilor viitoare* (Evrei 10, 1). În conformitate cu aceste cuvinte, vedem că Vechiul Testament (Legea) era **umbra**, în timp ce Noul Testament este acest **chip al lucrurilor viitoare**. Vechiul Testament vorbea despre Dumnezeu într-un fel misterios, umbrat și era, prin urmare, în imposibilitatea de a folosi icoane. Noul Testament, însă, ne-a arătat imaginea lucrurilor cerești, adică un aspect mai clar al acestora.

Acum, că am văzut, deja, chipul lui Dumnezeu în Iisus Hristos, cei care au fost sfințiți în imaginea lui Hristos, pot fi reprezentați în icoane, până când va veni momentul să ne întâlnim cu ei față în față, atunci când aceste lucruri se vor împlini.

Program liturgic Postul Mare

Săptămâna II (5-11 martie)

Ziua	Ora	Slujbele săvârșite
Duminică, 5	7 ³⁰ -11 ⁰⁰	Utrenia, Acatistul, Liturghia Sf. Vasile cel Mare
Miercuri, 8	8 ⁰⁰ 17 ⁰⁰	Liturghia Darurilor mai înainte sfințite Sfințirea apei (Aghiasma mică) și Taina Sf. Maslu
Joi, 9	8 ⁰⁰	Liturghia Darurilor mai înainte sfințite
Vineri, 10	8 ⁰⁰	Sfințirea apei (Aghiasma mică) și Taina Sf. Maslu
Sâmbătă, 11	8 ⁰⁰ 9 ³⁰	Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur Parastasele Postului